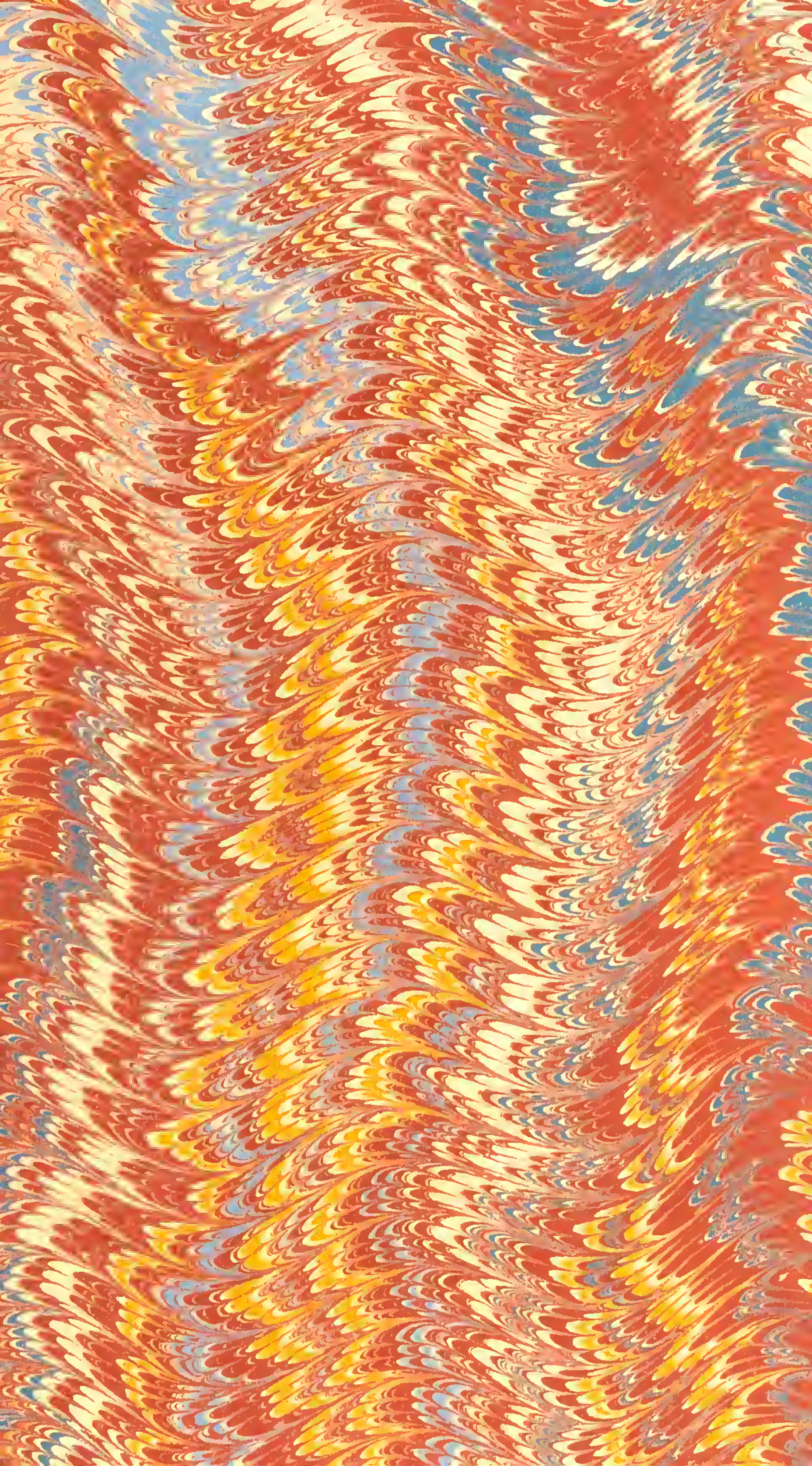

E
LIBRIS
DAVID MVRRAY

David Murray
Glasgow.

John Colquhoun graduated at Glasgow
M.A. in 1792 and M.D. in 1796
As the dedication shows he was son of
David Colquhoun of Torrs, a physician in
Greenock, who became a member of the
Faculty of Physicians and Surgeons of Glasgow in
1771.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

HYDROCEPHALO ACUTO.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
HYDROCEPHALO ACUTO,
QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate dignissimi Vice-Cancellarii

ARCHIBALDI DAVIDSON, S. S. T. P. P.

ET COLLEGII GLASG. PRAEFECTI;

NEC NON,

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU,

ET NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICAE DECRETO;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE AC LEGITIME CONSEQUENDIS,

IN COMITIIS

UNIVERSITATIS GLASGUENSIS,

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JOANNES COLQUHOUN, A. M.

SCOTUS,

AD DIEM XVII. JUNII, HORA LOCOQUE SOLITIS.

GLASGUAE,

EXCUDEBANT GULIELMUS REID ET SOCII.

1796.

Mr Steele –
with Compts
from His Obd. S.

The Author

Patri ſuo cariſſimo,

DAVIDI COLQUHOUN,

De Torrs;

Viro

integro proboque;

qui,

in oppido GREENOCK

Medicinam,

per multos annos,

proſperrimè fecit;

ob

multa beneficia in ſe collata,

et

Paternum amorem,

has

Studiorum

primitias,

Summa reverentia,

D. D. Cque

AUCTOR.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

HYDROCEPHALO ACUTO,

JOANNE COLQUHOUN, AUCTORE.

---

§ I. Quanquam ex vetuftorum fcriptis parùm conftat, eos fciviffe hydrocephalon in capite confiftere, tamen nequaquam concludere licet, eos hoc morbo nunquam affectos effe. Signa enim eadem cum iis, quibus, apud nos, hydrocephalos cognofcitur, a compluribus vetuftis fcriptoribus narrantur. Veruntamen, ex quibus caufis haec figna orta fint, cognofcere non potuerunt; propterea quòd, ne cadavera quis ferro faedaret, legibus antiquitùs fancitum eft.

II. Hujus morbi PAISLEY, GLASCUENSIS, omnium primus, figna luculenter defcripfit; et

Whytt, auctor fidus in primis, in fcriptis quibufdam, quae, poft eum aliquandiu humatum, edita funt, fufè et optimè differuit, quàm fit gravis et mortifer morbus.

III. Alii quidam Medici, qui hos (II) fecuti funt, multum curae et ftudii in perquirendo, quibus caufis proveniat, et qua ratione curetur, pofuerunt; et complures, quibus multae eum obfervandi oblatae funt occafiones, in primis Fothergill et Watson, literis plurima prodiderunt, digna quae perlegantur, et in memoria infigantur perlecta. Quin autem, omnium primus, quâ naturâ fit hic morbus, bene expedivit; et, quae ille compreffè dixerit, haud pridem productius expofuit Rush.

IV. His (I.—III.) praemiffis, proximum eft, ut mala, quibus miferos afficiat hydrocephalos, breviter et ordinatè memoremus.

SIGNA.

V. De Hydrocephali diuturnitate inter auctores multùm difcrepat. Fert Whytt, hunc morbum plerumque in fex vel feptem hebdomadas protrahi: Fothergill, nunquam, quantùm ipfe vidit, ultra tres. Percival, fubductis rationibus, certiores nos facit, ex novemdecim hydrocephalo aegris, qui ei curae erant, feptem intra fecundam hebdomadam

mortuos esse; sex, intra tertiam; quatuor quartâ ferè; unum sextâ; et unum, ad duodecimam usque miseram vitam produxisse. Atque ait *Gregory*, etiamsi hunc morbum decem diebus ad perniciem procedere viderit, rarò tamen lethiserum esse ante secundam hebdomadam finitam; sed saepius inter hanc et sextam, et interdum, ut videre ipsi semel contigit, tres ampliùs menses produci.

VI. His (V.) cognitis, cogere licet, omnino incertum esse, quo tempore finiatur hydrocephalos. Seriùs enim, ut videtur, ad finem perveniat, occùsve, prout aeger firmâ, an infirmâ, corporis valetudine antea fuerit, atque sanguine, necne, plenus; prout capite extrinsecùs laeso, an magna caloris vi, in morbum inciderit; demumque, prout opportunè, necne, ei medicina subvenerit.

VII. Hydrocephalon *Neurosium* classe, *Comatum* ordine, *Apoplexiae* genere, CULLENUS, ingenio clarissimus, posuit; et, rectè hoc fecerit grandaevus, an secùs, nobis infrà locus quaerendi erit.

VIII. A CULLENO Hydrocephalos definitur "*Apoplexia* paulatim adoriens; infantes et impuberes, primum lassitudine, febricula et do-

"lore capitis, dein pulſu tardiore, pupillae di-
"latatione, et ſomnolentia afficiens."

IX. Haec (VIII.) definitio, quippe in qua abſunt quaedam, in omnem hydrocephalon non valet; neque, profectò, quam comprehendit, ea aetas cuique hoc morbo laboranti convenit. Quanquam enim hic infantes et impuberes potiſſimùm rapit, adultis tamen interdum mortem affert, qui, ut certiores nos facit FOTHERGILL*, viginti quinque annos complêrunt, imó etiam, qui, ut ait HUCK†, inter trigeſimum et quadrageſimum annum, aetatem agunt. In ventriculis cerebri hominis triginta quinque annos nati, qui amico noſtro medicinam facienti curae erat, unciae quator aquae, poſt mortem, inventae ſunt, atque, ab anteriore et dextra parte ventriculi lateralis dextri, ferro patefacientibus ſub aſpectum venit abſceſſus, in quo puris propè uncia inerat.

X. Scriptis tradidit FOTHERGILL, duas puellas, inter decem et tredecim annos natas, et duas adoleſcentulas, aetatem inter decimum ſeptimum et undeviceſimum annum agentes, hydrocephalo perire; atque LUDWIG‡, his ſimili-

* *Medic. Obſerv. et Inquir.* vol. 4.

† *Medic. Obſerv. et Inquir.* vol. 4.

‡ *Baldingeri: Syllogie* vol. v. p. 184.

busque adductus, existimat, foeminas plerumque esse, quas, post decimum aetatis annum, hic morbus adoritur. Nihil autem satìs firmi nobis videtur, quamobrem ad hanc opinionem accedamus. Ex iis enim comparatè perlectis, quae de Hydrocephalo acuto auctores gravissimi prodiderunt, uno ordine mares et foemineas habere prorsùs opinamur.

XI. Whytt, locuples auctor, conspicatus, quàm aliter aliis hydrocephali acuti temporibus arteriae se moveant, hujus cursum in tria stadia dividit. Alii auctores eum imitati, divisionem, quam omnium primus fecit, secuti sunt.

XII. Multùm autem inter medicos discrepat, quibus signis Hydrocephalos incipiat. Fert Whytt, infantem aliquot antè hebdomadas, imò interdum etiam menses, languescere, quàm hic morbus infesta signa inferat. Ait, contrà, Fothergill, infantes plerosque; quos videre illi contigit, subitó et inopinanter invasisse, dum oblectamentis occupabantur: at confitetur tamen, raros quosdam, paucos dies, priùs marcuisse, quàm eos manifestus morbus corripuit.

XIII. Hydrocephalos a languore, et a mentis pariter et corporis pigrìtia, incipit. Pòst paulò, aliqua pars infra caput, modò cervix, modò humeri, modò crura, modò, sed rariùs, brachia,

dolet. Dolores autem neque aequè acuti ſunt, neque in eadem ſemper parte manent; interdum enim leves ſunt, interdum ab una ad aliam partem pervagantur.

XIV. Eodem ferè tempore, aeger ventriculus eſculenta, ut ſanus ſolebat, appetere deſinit: facies palleſcit: febricula obrepit; quae interdum vix quicquam aut nihil remittit, ſed ita, ut coepit, continuat, interdum matutinam quotidie remiſſionem habet, veſpertinam acceſſionem. Arteriae, ut ait Whytt, ab ipſo morbi initio celerrimè moventur; de hoc autem ſilet Fothergill. Certiores nos facit Gregory, primo ſtadio plerumque, ut ipſe obſervavit, nonagies aut centies vicies, ſexageſima quaque horae parte, micare. Summa cutis calida et arida fit. Lingua albida plerumque eſt; interdum nitida et ſubrubra: nonnunquam aphthis deturpatur.

XV. Cùm eò increverit morbus, ventriculus, qui ab initio languidus erat, crebra vomitione afficitur. Alvus vel ſoluta admodum eſt, vel adſtricta; vel ſolutam adſtricta ſubſequitur, adſtrictam viciſſim ſoluta. Quae ex ſoluta infrà erumpant, ea colore porracea ſunt, et peſſimam odoris foeditatem habent: compreſſam nulla, niſi acriora cathartica affatim devorata, poſſunt movere.

XVI. Lucem nunc oculi, plùs minùs, refugiunt. Caput graviſſimè dolet: ſed una plerumque pars ejus, prae caeteris, vertex, putà; vel frons, ſupra orbitas; vel alterutrum latus, in quod, dum rectum corpus eſt, caput inclinat*.

XVII. Dolores capitis et aliarum partium ſic urgent, ut, his gravioribus, illi leviores ſint, his autem levioribus, illi intendantur.

XVIII. Hydrocephalo correpti, inter ſomnum, quem initio raro capiunt, licèt lecto multùm indulgeant, tanquam vermiculati dentibus ſtridunt, nares carpunt, et, vigiles dum ſunt, de dolore abdominis conqueruntur. Pupilla, plùs minùs, diffunditur et dilatatur, acieſque ejus aliquantùm hebeſcit. Oculi utrique, prae muſculorum quorundam reſolutione, quò velint aegri, intendi non poſſunt, ſed, quo trahunt ſani etiamnum muſculi, moventur, ibique conſiſtunt.

XIX. Ingraveſcente morbo, febris, praeſertim veſperaſcente die, multùm intenditur; totumque corpus, maximè autem caput, incaleſcit: turgeſcit, rubeſcitque facies: ſitis vehemens eſt; difficillimus ſpiritus: Capitis dolor adeo intenditur, ut eo cruciatus aeger miſerandas ejulationes edat: interdum muſculi faciei

* Vide *Quin*.

leviter convelluntur; atque accedit delirium, imò, praesertim si adultus aeger sit, mentis alienatio.

XX. Hae (XIII—XIX) notae primum hydrocephali stadium insigniunt; quod certo profectò tempore non finitur, at raro tamen ultra duas, vel ad maximum tres, hebdomadas protrahitur.

XXI. Per totum morbum, urina varia est, sic ut eâ solâ observatâ, neque quantâ vi morbus urgeat, neque quomodo dignoscatur, neque qua curetur ratione, possimus cognoscere.

XXII. Morbo secundum stadium ineunte, arteriarum percussus ex celerrimis tardi admodum fiunt, neque plures, quàm octoginta, septuaginta, sexaginta, imò interdum quadraginta, sexagisimà quaque horae parte numerantur. Quando igitur infantis, qui caeteris malis, quae numeravimus, urgetur, arteriae se usque eò submittunt, ut minùs sexagies, sexagesima horae parte, micent, est, quòd eum hydrocephalo laborare suspicemur. Arteriae, dum tardè moventur, etiam non aequis intervallis; neque raro motus intermittunt.

XXIII. Haec arteriarum pulsuum (xxii.) mutatio, certo tempore, ab initio adversae valetudinis, non incidit, sed plerumque haud minùs

unam, haudve ampliús tres hebdomadas, ante mortem.

XXIV. Quanquam autem ſubmittunt ſe arteriae, calor uſque eò non remittit, ut interdum intendatur: caput, ut ferunt WHYTT et GREGORY, bonus uterque auctor in primis, etiamnum vehementer dolet; nares aridae ſunt; ſimulque omnia, praeter incitatiſſimos arteriarum motus, ſi non intendantur, ſaltem nihilo ſunt remiſſiora. Verùm ſunt tamen, qui dicunt, etiamſi caetera omnia mala aequè, ut antea, gravià perſtent, dolorem tamen aliquantum remittere, vel ſaltem de eo minùs conqueri aegrum.

XXV. Etiamnum aeger continuâ ferme vigiliâ premitur; at languidus eſt, neque, licèt ſopore nondum urgeatur, rectus ſedere poteſt. Continenter et miſerabiliter ejulat; ſed quid ſibi rei ſit, quòd ita faciat, alio modo nequit, vae miſer! ſignificare percunctantibus medicis aut amicis, quàm fronti aut ventriculo manum apponendo. Ex ſomno, ſi quando iniverit, nullam ferè malorum accipit requietem: brevi enim, ſicut terribilibus viſu formis perterritus, ſubitò excitatur.

XXVI. Nunc mala, quibus jam premuntur oculi, omnia multùm ingraveſcunt, vel, ſi nulla hactenus acciderint, urgere incipiunt. Eorum

enim pupillae permultùm dilatantur; et globi, propter musculos quosdam, prae caeteris, resolutos aliquoversum sic trahuntur, ut aegri strabones fiant, et res, simplices vaturâ, duplices videantur. In hydrocephalo in longum porrecto, hujusmodi visus compluries, ut perhibet GREGORY, apprimè fidus, decedit et revertitur; et etiam hoc morbo aegrum memorat, qui, quo positu se haberent res ante oculos, ostendere potuit.

XXVII. Interdum hoc morbi tempore, sudor oritur; quo tamen mala, quibus aeger cruciatur, nihilo magis levantur. Nunc aeger, si haud dum deliraverit, intra verba desipere incipit, imò interdum insurgere, et violenter quaedam manu facere. Nonnunquam etiam hoc tempore sopore devincitur; sed saepius non antè hoc opprimitur, quám morbus magis inveteravit.

XXVIII. Nunc plerumque aeger cibos ori immissos avidissimé devorat, neque, ut omnia ferme antea devoratos rejicit. Alvus plerumque compressa est, nonnunquam autem vermes, aut vermium partes, infrà transmittit. Animae, ut ait WHYTT, intoleranda fere odoris foeditas est.

XXIX. Nonnunquam, etiam postquam eò gravitatis increverit, morbus remittit, licét rariùs, quàm primo stadio, aut initio secundi; sed, seriùs ociùs, gravis, ut antea, revertitur.

XXX. Paucos plerumque antè dies, quàm aeger morti occumbit, motus arteriarum ex tardis et inordinatis fiunt ordinati; et adeo celeres, praequam ſunt in ullo ferè alio morbo, ut vix, ſaepe ne vix quidem, poſſint ab explorante medico numerari. Certiores nos facit WHYTT, pauciores, ſexageſima quaque horae parte, nunquam ipſum numerâſſe, quàm centum et triginta; et, quod in primis mirandum eſt, ſemel, eodem tempore, ducentos et decem. Hac mutatione arteriarum motuum hydrocephalos tranſit in id ſtadium, quod haud perperam tertium medici nominârunt.

XXXI. Per tertium ſtadium, arteriarum pulſus numero, inter duos extremos a Whytt (XXX) memoratos, variant. Modò enim frequentiores ſunt, modò rariores; ſed, ut idem auctor eſt, frequentiſſimi ea die, quae deplorato aegro ſumma venit.

XXXII. Aeger, qui antea ex medicamentis ſomnum, ut malorum requietem, at plerumque fruſtra, quaeſivit, nunc ſponte ſomniculoſus fit; neque multò poſt, ſomno ultra debitum, et ſenſûs ſtupore urgetur. Manus, ſi modò, quò velit, movere poſſit, caput arctè complectuntur. Sopore excitatus, quaedam incompoſitè et remiſſa voce muſſitat: deinde ſopore denuo occupatur;

quo dum devincitur, animam difficulter, et, attonitorum inſtar, cum ſtertore, reciprocat.

XXXIII. Quando eó (XXXII) diſcriminis preventum eſt, palpebrae reſolvuntur; pupillae perſtant dilatatae; neque lux, vèl vividiſſima, oculi leviſſimum quidem ſenſum aut contractionem movet. Nunc caecus, ex toto, eſt moriturus aeger.

XXXIV. Nonnunquam, prae nervis opticis inaequaliter compreſſis, unius oculi, quàm alterius, pupilla magis dilatatur. Semel biſve Whytt obſervavit, pupillas, quae dilatatae jam erant, tres quatuorve dies ante mortem, ad naturalem magnitudinem contrahi; et brevi, poſt aquam cinnamomi cnm *ſpiritu volatili oleoſo* aſſumptam, vel alcali volatili naribus admoto ſeſe diffundere, brevi poſt iterum ſeſe coutracturas*.

XXXV. Interdum, ut teſtatur Whytt, ſanguis profluit ex naribus; ſed hoc accidit rariſſimè. Nonnunquam facies liveſcit; atque ſumma cutis, hic illic, ſed maximè in artubus et pectore, rubris maculis variatur. Per ultimum hoc morbi ſtadium, alvus nonnumquam pertinaciter aſtricta eſt; ſaepius autem faeces

* Whytt's Works.

pariter atque urina, aegro inſciente, dejiciuntur.

XXXVI. Aeger, cùm in extremum pervenerit diſcrimen, non ſolùm oculis, ſed interdum, licèt raro, etiam auribus captus eſt. Uno alterove ante mortem die, tunica *conjunctiva* inflammatione capitur: facies nunc rubeſcit; nunc palleſcit: maxima et ſpirandi et devorandi difficultas eſt: arteriae quàm imbecillimè moventur; et adeo frequenter, ut vix, ſaepe ne vix quidem, poſſint numerari: totum corpus intremiſcit: muſculorum *tendines* ſubſiliunt: aeger miſerandus toto corpore convellitur; tandemque ei mors malorum requietem affert.

XXXVII. Non autem ſemper ſignis omnibus, quae (XIII—XXXVI) memoravimus, hydrocephalos notatur. Interdum enim neque vomitus, neque oculorum mala, neque ſtupor mortem antegreditur. Nonnunquam, aequalibus temporibus interpoſitis, ſigna intermittunt uſque eò, ut *cinchonae* cortex multùm proficiat.* Quinetiam, interdum initio arteriae tardè micant; deinde celeriter; tandemque, ut initio, tardè iterum: neque, per totum morbum, aut caput dolet, aut oculi lumen refugiunt, aut, ante ultimum ferè vitae diem, pupillae dilatantur.†

* et † vide Quin Diſſert. Med. Inaugur. Edin. an. M,DCC,LXXIX.

XXXVIII. Nonnunquam, ut certiores nos facit RUSH, per totum morbum, aeger, ut ſanus ſolebat; cibum appetit; auditus acerrimus eſt; neque arteriarum pulſus, contra conſuetudinem, tardus eſt, aut inaequalis. Quinimo, ut idem auctor eſt, hydrocephalos interdum in alterius lateris reſolutionem deſinit; interdum, etiam cùm neque nauſea praeceſſerit, neque capitis aut artuum dolores, ſed morbus a ſignis deſtillationis inceperit, tamen, cerebro patefacto, aliquid effuſae aquae intus conſpicitur.

INCISIS CADAVERIBUS PATEFACTA.

XXXIX. Inciſis cerebris eorum, quos hydrocephalos abſtulit, eadem ferè in omnibus introſpicienti ſeſe offerunt. Ferme enim ſemper in cerebri ventriculis liquor ſeroſus, limpidus ſeu ſufflavus, oculis percipitur. Plerumque in omnibus ſimul continetur, ob pervium omnium inter ſe uſum; ſed, ſi omnes in ſe invicem non patent, in quibuſdam tantum, maximè lateralibus.

XL. Liquor, in ventriculis contentus, duabus quatuorve unciis quantitate aequalis eſt; neque, ferunt medici, calore coit. In unius autem cerebri ventriculis, ut a Paiſley accipimus,

inventae octo unciae liquoris sunt, et plurimae *hydatiotes;* plexus *choroides*, contra consuetudinem, induratus erat; atque ejusdem cerebri dura mater, quàm sana, crassior multo, *piae matri* arctissimè adhaerebat.*

XLI. Nonnunquam cerebri superficiem oblinit glutinosus liquor; qui tamen, curiosiùs inspectus, nihil aliud videtur, quàm serum in tunicam *arachnoidem* effusum.†

XLII. Interdum tumores induratos in diversis intra cranium partibus, modò in cerebro, modò in cerebello, modò in *meningibus*, praecipuè *dura*, conspicati sunt anatomici. WHYTT detexit tumorem, ovo gallinaceo magnitudine aequalem, *thatamos nervorum opticorum* degravantem. GREGORY quoque ait, in uno ex tribus eorum hychocephalo laborantium, quos ferro patefieri praesens conspicatus est, tumores, in una cerebri parte aliave, in conspectum venisse; atque mentionem facit unius, in cerebello inventi, qui non solùm duriusculus erat, sed etiam subflavo colore. PETIT et MONRO, clarissimi sanè *anatomici*, certiores nos faciunt, se propriis oculis *glandulam pituitariam* duritiâ affectam vidisse.

XLIII. Venuntamen, interdum tumores adeo

* Vide Edin. Med. Essays, vol. III. p. 338.

† Aud. GREGOR. *Praelect. de Medic. Pract.*

non duri ſunt, ut videantur in eo fuiſſe, ut ſuppurarent; et haud multum apparet abſuiſſe, ut putreſceret cerebrum.

XLIV. Certiores nos faciunt QUIN* et GREGORY† in cerebro puellae, quae, ante mortem, ſignis hydrocephali propriis affici videbatur, nihil quicquam, poſt mortem, liquoris inventum eſſe; et vaſa omnium intra calvariam partium ſanguinem continentia, contra conſuetudinem, turgida fuiſſe, haùd ſecùs atque immiſſo tenui liquore aliquis ea impleviſſet. In cerebris etiam aliorum, quos hydrocephalos rapuit, venae, ſanguine ſupra conſuetudinem plenae et turgidae, incidentibus in conſpectum venerunt.

XLV. Aſſerit RUSH, ex ſex, quos morbus, de quo diſputatur, ex medio ſuſtulit, quorumque cerebra, poſt efflatam animam, ferro patefecit, in cerebris quatuor indubia inflammationis ſigna oculis ſeſe obtuliſſe.

DIAGNOSIS.

XLVI. Hydrocephalos, quamdiu haud dum bene cognitus eſſet, pro febre, quam inteſtinorum vermes concitant, habitus eſt. Neque, profecto,

† Vide Quin Diſſertat. Med. Inaug.

* Aud. GREGOR. Praelect. de *Medicin. Pract.*

hoc mirum erat; cùm praefertim hydrocephalos et verminatio tot figna communia habeant, capitis, nempe, aliarumque corporis partium dolores; pupillarum diffufionem; interdum etiam convulfiones et vermium dejectiones.

XLVII. Ob tantam fignorum communitatem, hydrocephalon, praecipuè incipientem vel faltem nondum inveteratum, a verminatione internofcere, in primis arduum eft. Veruntamen, non adeo fimiles funt hi morbi, quin, utro duorum aeger laboret, peritus medicus poffit fufpicari. Hydrocephalicis enim, quàm verminofis, caput vehementiùs dolet, atque fanguine facies magis aequabiliùsque turget et rubet.

XLVIII. Pro hydrocephalo qnoque longo habitus interdum acutus eft. Hi tamen morbi inter fe diffimiles funt. Longus enim infantes brevi tempore poft partum invadit, antequam cranii futurae commiffae fint; atque efficit, ut in miram magnitudinem caput increfcat. Haud rarò etiam adultos tentat, praecipuè aquâ inter cutem tumidos, qui externo etiam hydrocephalo fimul afficiuntur.

XLIX. Incifis cadaveribus eorum, quos peremit longus hydrocephalos, magna vis aquae, imò haud rarò aliquot librae, intra cranium reperiuntur. Cerebri ipfius magna interdum pars

deeſt; haud raró, ut certiores nos facit MONRO, nihil quicquam reliquum eſt, praeter exiguam, in baſi cranii et ſupra orbitas oculorum, partem.

Minimè autem hinc, ait idem praeclarus *anatomicus*, concludendum eſt, deſideratam cerebri partem aquâ ſolutam eſſe, ſed quod multo veriſimilius eſt, vaſis bibulis, licèt nondum monſtratis, abſorberi.

L. Quinetiam, longus hydrocephalos interdum in aliquot menſes, imò ètiam annos, protrahitur, et vires uſque eò labefacit, ut collum magnum capitis pondus tolerare vix poſſit. Interea, quod, cerebro inſano et manco, in primis mirabile eſt, mens omnibus virtutibns integra manet et incolumis.

LI. His (XLVIII.—L.) cognitis, et in memoria retentis, medici acutum hydrocephalon longo dignoſcere plerumque poterunt.

LII. Duritiae, porrò, glandularum *meſentericarum* et hydrocephali acuti quaedam ſigna communia ſunt. Sed, illo morbo urgente, arteriae celeriùs, quàm naturaliter debent, et non aequis intervallis moventur; at nunquam, ut ſecundo hujus ſtadio, tardius et imbecillius. Quinetiam, in hoc morbo ſecùs ac in illo, arteriae quando ſolito incitatiùs, ſimul et aequalibus plerumque intervallis, micant.

LIII. Denique, ne multa, si quis, nondum septendecim annos natus, languore, nausea frequenteve vomitione, animo demisso, lucis impatientia, lenta febricula, capitis dolore afficitur; sique haec mala lenioribus nec vomitionibus nec purgationibus multùm levantur; tunc satìs supèrque est, quamobrem, ne hydrocephalo acuto implicetur, timeamus. Verùm, cùm hydrocephalos usque eò increverit, ut arteriarum motus multum tardentur, neque tamen calor cutis, sitis, et capitis dolor remittant; cum aeger strabo fiat, resque, simplices naturâ, duplices judicet; cùm diffusas pupillas habeat, neque oculos aptos quos stimulet vel clarissima lux; cùmque miserabiles ejulationes tollat, et suae mentis non sit: tum, profectò, dubii, quis morbus urgeat, diutius esse non possumus. Eoque adhuc minor apud nos relinquetur dubitatio, quin hydrocephalos acutus sit, si aegri fratrem aut sororem hoc morbo periisse, cognitum habeamus.

CAUSAE REMOTAE.

LIV. *Praedisponens*—Quum impuberes, simul constitutione corporis simul temperamento inter

ſe vel diſſimillimi, hydrocephalo acuto rapiantur; dicere, quae ſit corporis proprietas, quae quoſdam, prae caeteris, aptos reddat, qui hoc morbo corripiantur, imprimis arduum et difficile eſt.

LV. Ex triginta duobus hydrocephalicis, quos vidit PERCIVAL, undecim manifeſtis ſcrofulae notis deformes erant; tres notas minùs evidentes edebant; et quatuor capitibus admodum magnis erant inſignes. Tot ex iis hydrocephalo acuto laborantibus, qui huic medico curae erant, eos fuiſſe, quos ſcrofula deformaviſſet quibuſve lateret, non eſt, quare miremur; cùm praeſertim medicinam exerceret in magna et frequente urbe, ubi ſcrofula haud rara ſit.

LVI. Opinatur quoque GREGORY, eos, quibus latet ſcrofula, aptos, prae caeteris, eſſe, qui in hydrocephalon acutum incidant; et profitetur, ſe vidiſſe, in iis hoc morbo, correptis, tumores, qui ſcrofulam teſtarentur.

LVII. 1. Quanquam, ex conſenſu medicorum tanti nominis, veriſimile eſt, impuberes, quos deformat quibuſve latet ſcrofula; eſſe, prae caeteris, hydrocephalo acuto obnoxios; tamen ii ſumus, qui credamus, ſcrofulam nulla ratione eos huic morbo opportuniores reddere, niſi quatenus corpora debilitando aptos faciat,

quorum glandulas, praesertim *conglobatas* tarda inflammatio afficiat.

2. Neque, profectò, satis constat, eos, prae caeteris, quibus sunt magna capita, hydrocephalo acuto patere; praesertim cùm hic morbus multos absumat, qui capitum magnitudine haudquaquam insignes sunt.

LVIII. Quidam existimant, eos praecipue infantes morbo, de quo disputatur, exerceri, quibus, post partum, capitum ossa justò maturius arctè committuntur, sic, ut obstetur, ne capita in magnitudinem increscant, quantam postulet vis, qua in ea sanguinem cor et arteriae impellant.

LIX. Etsi hydrocephalos acutus fortasse non potest dici, haereditatis instar, a parentibus ad liberos pervenire; attamen ex congenita quadam corporis proprietate oriri, quae ex iisdem parentibus natorum plùs minùs communis est, affirmare licet, quum saepè eheu! nimis plures ejusdem familiae liberos invadat et rapiat.

LX. Quum hydrocephalos acutus infantes aliis quibuslibet morbis, *pertussi*, putà, et *rubeola*, debilitatos saepe afficiat; impuberes prae adultis; vigetos ingenio prae tardis; et post certam aetatem, faeminas, fortasse, prae maribus: numne concludere licet, proprietatem cor-

poris, in qua proclivitas in hunc morbum consistit, esse irritabilitatem nimiam, qua infantes et foeminae insignes sunt.

LXI. *Excitantes*—Causae numero plurimae, quae hydrocephalon acutum concitare feruntur, ab auctoribus memoratae sunt; quarum aliae plùs, aliae minùs verae, et ad concitandum efficaces, videntur.

LXII. Urina suppressa, et aliae etiam causae, quotquot hydropem faciunt, hydrocephalon acutum adducere ab iis dicuntur, qui hunc longo hydrocephalo non dignoscunt.

LXIII. Praeterea, hunc morbum concitant caput percussum aut contusum; magna vis caloris, praesertim ex ictibus fervidi solis nudum caput impingentibus; aliaquae quotquot committunt, ut in caput sanguis justo enixiùs et copiosiùs impellatur, quibus annumeranda sunt inveterata ulcera nimis subitò sanata.

LXIV. Quinetiam, alii quidam morbi sunt, qui hydrocephalon acutum concitare dicantur, quippe cùm iis haud raro superveniat. Hujus generis sunt febres remittentes, intermittentes; exanthemata; rheumatismus; phthisis; verminatio; *colica;* paràlysis; melancholia; dysenteria; dentitio.

CAUSA PROXIMA.

LXV. Humor, in cerebri ventriculis contra consuetudinem contentus, haud ita pridem proxima hydrocephali acuti causa habita est; neque, profecto, dubitari potest, quin in cerebris plerorumque ex iis, quos abstulit hic morbus, plus minus effusi humoris ab incidentibus inventum sit. Nequaquam autem ideo concludendum est, hunc humorem causam esse, ex qua, tanquam ex communi omninum trunco, oriuntur signa, quae hydrocephalon acutum testantur. Pari enim ratione cogat aliquis, gangraenam, in quam saepe procedit intestinorum inflammatio, proximam inflammationis, qua ipsa efficitur, esse causam.

LXVI. QUIN opinatur, inflammationem vasorum cerebri proximam hydrocephali acuti causam esse*; et nunc omnes ferè medici ei assentiuntur. Veram esse hanc opinionem probant non solùm causae remotae, et signa; sed etiam ratio medendi, et ea, quae, incisis cadaveribus, in conspectum veniunt.

LXVII. Quae enim causae, committendo ut in caput sanguis justo vehementiùs et copiosiùs

* QUIN Differt. Med. Inaugur.

propellatur, phrenitidem concitant, vis, nempe, capiti extrinſecùs illata, calor vehemens praecipue ſolis; eaedem concitent acutum hydrocephalon.

LXVIII. 1. Quinetiam, ſigna, quae primo ſtadio hic morbus edit, ſcilicet vomitio, lucis impatientia, alicujus capitis partis acutus conſtanſque dolor, inſomnia, magna vis febris, faciei rubor, totius corporis, praeſertim capitis, calor intenſus, ſanguinis e naribus profuſio, mentis alienatio, auditus ſupra conſuetudinem acris, ex qua, obſecro, cauſa, niſi cerebri inflammatione, oriri poſſunt?

2. Tardi et inaequales arteriarum motus, tardus ſenſus, lethargus, caecitas, ſurditas, devorandi impotentia, ſpirandi difficultas, faeces urinaque, inſciente aegro, excreta, et convulſiones, quibus malis, ſecundo tertioque hydrocephali acuti ſtadio, aeger laborat, humore ex inflammatis ~~haud~~ haud pridem vaſis effuſo cerebrumque onerante efficiuntur.

3. Celeres, ſub finem hujus morbi, arteriarum motus, qui etiam paralyſis, *apoplexiae*, et cerebri fracto depreſſoque cranio perpreſſi communes ſunt, cerebro magna vi effuſi (LXVIII. 2.) humoris vehementer gravato concitantur.

LXIX. Remedia, porrò, quae gravioribus hydrocephali acuti ſignis efficaciſſimè opitulantur, eandem (LXVI.) opinionem confirmant. Miſſio enim ſanguinis, exulceratio, et hydrargyrus, quibus interiorum corporis partium inflammatio levatur aut reprimitur, acuti etiam hydrocephali graviora quaedam ſigna mitigant.

LXX. 1. Eandem, denique, (LXVI.) opinionem veriſimillimam reddunt ea, quae eorum quos abſtulit hydrocephalos acutus, cerebra introſpicientibus ſeſe offerunt. In cerebro enim puellae, quam ſuprà (XLIV.) memoravimus, vaſa ſupra conſuetudinem turgida, et nihil effuſi humoris, conſpiciebantur; propterea, credimus, quòd mors advenerat, dum urgebat inflammatio, et antè, quàm e vaſis aliquid humoris effuſum erat.

2. Tumores, inſuper, duriuſculi; parteſque ſuppuratae imò interdum etiam tanquam computreſcentes, quae in cerebris eorum, qui hydrocephalo acuto perierunt, haud raro inveniuntur, unde, quaeſumus, niſi inflammatione, effici poſſunt?

LXXI. Ex his (LXVII.) cognitis et perpenſis adducimur, ut cum QUIN (LXVI.) credamus, proximam acuti hydrocephali cauſam, ex qua, tanquam ex communi fonte, omnia ma-

ſa, quibus miſerandus premitur aeger, rectà haudve rectà oriuntur, eſſe cerebri inflammationem, ei haud abſimilem, ex qua naſcuntur mala, quibus phrenitici cruciantur.

LXXII. Verum, ſi ita (LXXI.) ſit, quamobrem, nos interroget aliquis, non in phreniticorum itidem cerebra effunditur humor, et ex effuſo eadem prorsùs mala naſcuntur?

LXXIII. Hanc (LXXII.) interrogationem diſſolvere poſſumus, dicendo, interdum in vel cerebra eorum, qui phrenitide laborant, humorem, at perexiguum, effundi: inflammationem, qua, dum urget hydrocephalos acutus, cerebrum capitur, propter eam corporis conſtitutionem, quae impuberibus irritabilibus communis eſt, non per omnia ſimilem eſſe ei, qua capitur dum exercet phrenitis, quae adultos robuſtos et ſanguine plenos adoritur: inflammationem, quam phrenitis habet, utique acutam eſſe, ei fortaſſe haud abſimilem, qua tunicae oculorum interdum afficiuntur; dum inflammatio, quam acutus hydrocephalos, *atonica* forſitan eſt, ei, ut conjicit GREGORY, aſſimilis, qua, in iis, in quorum corporibus ſcrofula latet, palpebrarum orae capiuntur, et quae, ut docet experientia, ſaepius, quàm acuta, humoris effuſione finitur*.

* Rush Med. Inquir. et Obſerv. vol. II. p. 215.

LXXIV. Quoniam opinionem eorum, qui contendunt, *proximam* hydrocephali acuti caufam effe cerebri inflammationem, tot tamque valida argumenta ex rebus veris adducta confirmant; fat, ut nobis videtur, rationis eft, quamobrem hunc morbem a *neurofium* claffe, *comatum* ordine, atque *apoplexiae* genere, ad *pyrexiarum* claffem, *phlegmafiarum* ordinem, et *phrenitidis* genus transferamus.

LXXV. Cùm ita (LXXIV.) fit, et morbus plerumque producatur, dum ex arteriis cerebri exhalantibus in ventriculis effundatur humor tenuis; poteft, neque putamur ineptè, nominari *phrenitis hydrocephalica*, et fic definiri:

" *Phrenitis* (hydrocephalica) *paulatim ado-*
" *riens; infantes potiffimum et impuberes, rarif-*
" *fime adultos, primum febricula, pulfu arteri-*
" *arum celeri, capitis dolore, lucis impatien-*
" *tia, deinde pulfu tardo et inequali, pupillae*
" *dilatatione, poftremo pulfu quam celerrimo,*
" *ftrabifmo, et fomnolentia afficiens.*"

QUORUNDAM SIGNORUM EXPLICATIO.

LXXVI. Ex malis, quae affert hydrocephalos acutus, multa explicatu difficillima funt.

Verùm quaedam tamen exponere, pro virili parte, conabimur.

LXXVII. *Nares carpunt*—ii, hoc morbo affecti, fortaffe quia, prae earum ariditate, aëre tranfeunte, contra confuetudinem, irritantur.

LXXVIII. *Stridunt, inter fomnum, dentes*—ex mufculis *pterygoideis* identidem convulfis, propter mirum quoddam confortium, quod, nervorum interventu, his cum alvo intercedit.

LXXIX. 1. *Alvi profluvium*—quo interdum laborant hoc morbo aegri, forfitan ex inteftinorum imbecillitate oritur, prae qua, fupra confuetudinem irritabilia funt.

2. *Alvus aftricta*—eft, quia ob torporem, qui ipfe ex cerebro laborante oritur, non apta funt inteftina, quae in motus, quibus fefe exonerent, ftercus aut leviora cathartica cieant.

LXXX. *Lucis impatientiam*—humori *thalamos nervorum opticorum* degravanti WHYTT attribuit; fed, ut nobis videtur perperam, cùm praefertim, dum illa adeft, nihildum liquoris in ventriculis contineatur. Potiùs, noftrâ opinione, efficitur nimis acri oculorum fenfu, quem movet fanguis, in hos pariter et cerebrum jufto, ut in partes alias inflammatas folet, validiùs et copiofiùs propulfus.

LXXXI. *Capitis dolorem*—facit cerebri in-

flammatio: necnon facit dolores aliarum partium, propter consensum, qui, intermediis nervis, his est cum cerebro.

LXXXII. *Pulsuum tarditas*, et *sensuum gravitas*—quae, in secundo hujus morbi stadio, superveniunt, efficiuntur effusso liquore, quo cerebrum nunc oneratur.

LXXXIII. *Strabismus*—oritur ex paralysi musculorum, quibus oculorum orbes, tempora versus nasumve, trahi solent; ipsa *paralysis*, ex onerato (LXXXII.) cerebro; *duplex visus*, ex *Strabismo*.

LXXXIV. Alia multa mala, quibus premuntur hydrocephalo acuto aegri, ex gravato cerebro rectà haudve rectà nascuntur, pupillarum, nimirum, diffusio; caecitas; palpebrarum, et alterutrius lateris paralysis; surditas; sopor; faeces et urina, aegro nesciente, effluentes; spiritus difficilis, et cum stertore; tremores, *subsultus*, convulsiones.

LXXXV. *Motus Artertiarum celerrimi*—qua causa, sub finem morbi, efficiantur, nondum liquidò exponere potuerunt medici. Hujusmodi motus, ante mortem, concitant omnes morbi, qui soporem movent, paralysis, scilicet, *apoplexia*, et is lethargus, quem efficit cerebrum cranio fracto perpressum.

PROGNOSIS.

LXXXVI. Amicos eorum, quos invaſit hydrocephalos acutus, nulla ferè ſpe conſolari medici poſſunt. De hoc enim morbo, plerumque nihil, niſi malum, licet portendere. Viginti eo aegri, quibus medicinam adhibuit Whytt, omnes periêrunt. Confitetur Gregory, ſe ne unum quidem eo correptum ad ſanitatem perduxiſſe; et exiſtimare, eos qui perduxiſſe opinantur, alium et ſanabilem pro eo habuiſſe morbum.

LXXXVII. Watson autem perhibet, ſe aegrotum, qui propriis hydrocephali acuti malis laboravit, curâſſe; et alii etiam complures, de ſe, ſimilia narrant. Rush mentionem facit puellae, indubiis, ut putat, ſignis hujus morbi affectae, quae, poſt duos treſve annos, quam curata erat, in eundum recidit, et mortua eſt. Puellula ſexennis, cui medicinam adhibuit amicus meus, expertus, et morborum ſignorum cum primis curioſus, qui non dubitavit, quin hydrocephalo acuto loboraret, per omnia convaluit, niſi quòd in utraque aure gravitas auditûs manſit, neque, poſt decem annos, remittit. Certiorem me facit Wardrop, qui Edinburgi medicinam

profperè facit puerum fopore obrutum, cui e-rant dilatatae pupillae, multo hydrargyri ufu recepiffe fe ex morbo, et nunc, poft fedecim amplius annos, bonâ valetudine frui.

LXXXVIII. Quum, ut fuprà probare conati fumus, proxima hujus morbi caufa fit cerebri inflammatio, vix dubium eft, quin incipentem medici, fi modò fignis non dubiis cognofcerent, remediis, quae infrà memorabimus, curare pof-fent. Sed, quo tempore prodeffet et valeret medicina, eo, prae ignorantia, qua verfamur, de morbo dubitamus; et, priufquam, quid ae-gro fit rei, certò cognovimus, curandi eheu! tempus fugit irrevocabile.

CURATIO.

LXXXIX. Oportet confilium effe medicis, qui hydrocephalo acuto laborantibus medicinam ad-hibent, primùm inflammationem, quae, ftadio primo, urget reprimere, ne effufione finiatur; deinde, humorem effufum, qui, fecundo tertio-que ftadio, in ventriculis eft, educere; et, in-terea, forfitan tubercula, quae faepe funt in cere-bris eorum, qui hoc morbo cruciantur, difcutere.

CONSILIUM PRIMUM.

XC. *Miffio fanguinis*—Primo (LXXXIX.)

consilio, sanguis elici debet. Sed cùm initio de morbo dubitetur, non inconsideratè mittendus est: morbo enim incerto, non temere committendum est, ut vires fugiant.

XCI. Quocirca, quando apparent mala, praecipué nausea et vomitus, quae, ut supra memoravimus, incipiens hydrocephalos affert, at medici tamen incerti sunt, quid aegro sit rei; oportet, ante omnia, vomitum leniter movere, ut nocivâ, si qua inest, materiâ ventriculus liberetur. Quòd si vomitio nihil proficiat, non iterum movenda est; cùm praesertim, sanguinem in caput justò enixiùs impellendo, cerebri inflammationem, si modò inceperit, graviorem reddant iteratae vomitiones.

XCII. Quinetiam, initio, dum dubium est, utrùm verminatione aeger tentetur, an acuto hydrocephalo, alvum purgare proderit; eòque magis, quod, utercunque morborum urgeat, purgatione plùs minùs levabitur.

XCIII. Quòd si nihil proficiant vomitoria et cathartica, erit, quamobrem, hydrocephalo acuto aegrum laborare, opinemur, et ad omnia quam primum confugiamus remedia, quibus primum (LXXXIX.) consilium exsequi possumus.

XCIV. 1. Ex his (XCIII.) remediis, longè efficacissimum est sanguinis missio. Quando igi-

tur caput vehementer dolet, ſanguinem quamprimum elicere oportet; at ſaepe potiùs ex ſincipite, aut temporibus, aut occipitio, vel hirudinibus, vel cucurbitulis cum ferro, quam ex brachio inciſâ venâ. Infantum enim, eorumque quos praegreſſi morbi infirmârunt, magis convenit ſanguinem ex illis partibus mittere, quàm ex brachio; propterea quòd, prae imbecillitate, eorum corpora ſanguinis ex hac parte detractionem ſuſtinere vix poſſunt.

2. Si verò aegri tres quatuorve amplius annos nati ſunt, nihil eſt, cur ſanguis non emittatur ex brachio, vel, quod fortaſſe multo melius ſit et efficacius, ex juguli venis vel temporum arteriis. Ex qualibet igitur harum partium ubertim ſemel detrahi debet, unò vel iterum, ſi id vires patiantur, et morbus deſideret.

XCV. Rush literis tradidit complura hydrocephali acuti exempla, quae, ut teſtatur, ſolâ ſanguinis detractione ad ſanitatem pervenerunt; et inſuper afferit, ſaepe, quo minùs multùm increſcat, ab iis obſtari medicis, quibus mos eſt corpus deplendo omnibus infantium morbis febrilibns ſubvenire.

XCVI. Gregory autem, etiamſi opinetur interdum fieri poſſe, ut ſanguinis miſſione hydrocephalo acuto proſperè ſubveniatur, confi-

tetur tamen, se sanguinem ex partibus, hujus morbi sedi quàm proximis, copiosissime, at nequicquam, mittendum curâsse. Certiores quoque nos facit RUTHERFORD, quantùm periculo compertus est, sanguinis, hirudinum ope, ex temporibus detractionem adeo non opitulari, ut mortis gradum acceleret*.

XCVII. *Purgatio.* 1. Eundem in (XC.) finem, alvum movere prodest; propterea quòd non solùm plenitudinem totius corporis minuit, sed etiam sanguinem derivat a capite. Ipsa enimvero alvus astricta, qua hydrocephalo acuto aegri plerumque afficiuntur, satìs supèrque ostendit, quantopere hi purgationem desiderent; atque testantur GREGORY et RUSH, hinc levamen dolorum, saltem ad tempus accipere.

2. Quoniam eorum, qui hoc morbo implicantur, alvus aegerrimè movetur, opus est, ut acriora cathartica, neque parcâ manu, assumantur. Horum efficacissimum est *Hydrargyrus muriatus mitis*, quem igitur caeteris plurimi nunc medici anteferunt.

XCVIII. *Exulceratio*—non solùm saepe mitigavit gravissima mala, quibus caput cruciatur, et aliae quaedam partes; sed etiam interdum ut ferunt medici, morbum prorsùs curavit. Cer-

* Aud. praelect. Clinic:

tiores enim nos facit HOPE, duos diverſarum familiarum hoc morbo aegrotos, quorum uterque eodem fratres vel forores amiſerat, exulceratoriis, et paratis ex hydrargyro catharticis affatim adhibitis, ad ſanitatem perductos eſſe.* Quinetiam, puer ſeptennis, quem, in valetudinario EDINBURGENO, noſmetipſi vidimus ſignis hujus morbi, praecipuè vomitione et convulſionibus vexatum, ex his exulceratorio emplaſtro ſuperimpoſito, et parte, quò minùs ſanaretur, idoneo unguento impeditâ, liberatus eſt. Poſtea verò quàm pars exulcerata cuticulam obduxit, eadem ſigna rediêrunt; ſed exulceratorio iterum ſuperimpoſito, deceſſerunt, ut antea.

XCIX. *Fonticuli*—ad hydrocephalon acutum praecavendum, quam curandum, efficaciores ſunt. Poſtquam complures ejuſdem familiae liberos hic morbus abſtulerit, praecautum interdum eſt et proviſum, ne caeteros invaderet, *fonticulum* in cervice faciendo, et impediendo a prima aetatula, uſque quo non diutius ei opportuni eſſent ne ſolideſceret et cicatricem duceret.

C. *Poſiturae*—etiam ratio habenda eſt. Erectus, quantum vires patiantur, aeger debet, quò in caput ſanguis cùm parciùs tum remiſſiùs

* Aud. HOP. *prælect. de Med. Pract.*

impellatur, et arteriae cerebri ſic ſubmittunt ſe, ut remittat vel conquieſcat inflammatio.

CI. *Sudatio*—HUNTER, medicus EBORACI medicinam faciens, vaporario ſudorem movendo hydrocephalon acutum ad ſanitatem ſemel perduxit.* Quid poſſit vaporarium, adjuvante ſimul *pulvere ipecacuanhae compoſito*, GREGORY expertus eſt. Initio, proficere viſum eſt: ſemel etiam, ad tempus, oculorum diſtortionem ſuſtulit; ex quo patet, ad cerebrum onere effuſi humoris levandum ſaltem aliquantulùm valere. Verùm neque hic, neque, quoad ſcimus, alius Medicorum quiſquam, vaporario vel alio quovis modo ſudorem eliciendo, morbum, de quo diſputatur, ex toto, ſanavit.

CII. *Urinam citantibus*—hydrocephalo acuto ſubventum eſt, praecipuè autem ab iis medicis, qui hunc hydropis eſſe ſpeciem rati ſunt. Ex medicamentis hujus generis ferè nullum plus pollet, quàm *digitalis purpurea;* quae interdum, ut ferunt auctores, qui eâ in hunc morbum auſi ſunt pugnare, ad ſpem reſpondit. In noſtris vero regionibus, nihildum, quantum ſcimus, profuit.

CIII. *Refrigeratio externa*—quippe cùm, inflammationem reprimendo, Phreniticis multum opituletur, eodem fortaſſe modo iis cum hydro-

* Edin. Med. Comment. vol. 8. p. 107.

cephalo acuto colluctantibus plùs minùs prodesset.*

CIV. *Hydrargyrus* ——, si modò adhibeatnr usquequo ingratum oris saporem moveat, dicitur, neque, credimus, perperam, multùm contra morbum, quem persequimur, valere. Prae caeteris, PERCIVAL et DOBSON, auctores idonei in primis, eum, propter efficientiam, summis laudibus extulerunt.†

CV. Quaestio autem inter auctores movetur, numne Hydrargyrus duntaxat tantum contra hydrocephalon acutum polleat, quantùm salivam citat. PERCIVAL videtur, utilitatem, quam hoc morbo impliciti ex hydrargyro accipiunt, neutiquam tanto majorem esse, quanto magis movetur saliva. CULLEN, contrà, olim ratus est, hydrargyrum haudquaquam iis profuturum, nisi salivam citaret, et, salivam si citaret, eos prorsùs curaturum. Quantùm autem opinione laberetur, haud multò pòst compertus est. Complures enim hoc morbo laborantes, quibus multo hydrargyri usu salivam moverat, nihilo minùs morte occubuerunt. MONRO perhibet, ex viginti eodem morbo implicatis, quinque hydrargyro salivam movisse, et tamen ne unum quidem morti

* RUSH. Med. Inq. et Observ. vol. II.

† Edin. Med. Comment. vol. V.

eripuisse*. Confitetur etiam GREGORY, se haud rarò hydrargyrum assumendum ab iis, quos hydrocephalos acutus urgebat, curâsse, usquequo ore, supra consuetudinem, salivarent, neque eo tamen magis potuisse eos ad sanitatem perducere.

CVI. Non autem ignorare oportet, prae miro corporis torpore, eos, qui hydrocephalo acuto urgentur, vix posse hydrargyro incitari. Vis enim hujus medicamenti, fide fere major, devorata est, et externo simul corpore infricata, neque tamen eâ corpus omnino affici videbatur. Imò etiam, interdum vel ulla hydrargyri quantitate salivam, supra consuetudinem, movere, inter ea esse videtur, quae fieri non possunt.

CVII. Etsi Hydrargyrus ad spem CULLENI, MONRO, et GREGORY parum respondit, tamen interdum, ut suprà (LXXXVII. et XCVIII.) memoravimus, ad curationem contulisse videtur. Oportet itaque, ubi alia medicamenta non respondent, non tanti putare auctores, quam aegrum, et, quid hoc possit, experiri.

CVIII. Qua ratione Hydrargyrus, ad inflammationem internarum quarundam partium discutiendam polleat, nos nescire confitemur. Qui opinati sint, qua ratione salivam moveat, eâdem

* Aud. prælect. de Anat. et Physiol.

contra hydrocephalon acutum valere, ii contenderunt, proficere ſanguinem ex interno capite ad glandulas, quae ſalivam ſecernunt, derivando. Nobis autem veriſimilius videtur, totum corpus ſtimulando partis inflammatae arteriarum actionem, ex morbida ad ſanam convĕrtere.

CONSILIUM SECUNDUM.

CIX. *Hydrargyrus*—ſecundo etiam (LXXXIX.) conſilio, adhiberi debet. Cùm enim efficiat, ut ex aliis cavis humorem, quo, contra conſuetudinem, opplentur, vaſa bibula abſorbeant, poſſit etiam efficere, ut ex cerebri ventriculis abſorbeant humorem, qui urgente hydrocephalo acuto, hos praeter ſolitum, opplet. Quantùm vaſa bibula ad abſorbendum hydrargyrus incitet, ſatis ex eo conſtat, quod hoc ſolo GREGORY eduxit aquam ex abdominè eorum, quos aſcites gravabat.

CX. Certiores nos facit PERCIVAL, utiliſſimum eſſe, ut ipſe expertus eſt, hydrargyro, quem ab iis hoc morbo implicatis devorandum curemus, opium aut *moſchum*, aut *ammoniam*, aut *Zinci flores*, aut ſcillas adjicere. Atque RUSH, cognito magno commodo, quod aliis quibuſdam morbis aegri, ex *Cinchonae Cortice*,

vino, et opio unà cum hydrargyro aſſumptis acceperunt, opinatur, hunc, illis ſociis auxiliantibus, plùs etiam iis profuturum, qui hydrocephalo acuto urgentur.

CXI. *Errhina*—hoc morbo laborantibus profutura, quidam auctores opinati ſunt, adducti forſitan ut ita opinarentur, eo quòd aegrorum nares, contra conſuetudinem, aridae ſunt. Medicamenta autem inutilia et inefficacia videntur.

CXII. *Ignis electricus*—tentatus parum profuit.

CXIII. *Opium*—ubi graviſſimis doloribus aeger cruciatur, adhibere, quo leventur, liceat.

CXIV. *Pediluvium*—quod nonnulli credunt phreniticis prodeſſe, hoc etiam morbo affectis proficere putatur. Sed in neutrum, putamus, multum valet.

CXV. *Craniumpertercbrando*—educi humorem poſſe, qnidam olim, ſedem morbi ignorantes, exiſtimârunt. Nunc autem ex cognita parte, qua humor continetur, ſatis conſtat, ſic vita manente, educi non poſſe. Imò, fac potuiſſe: nihil tamen omnino ad curationem valeret; cùm praeſertim ex arteriis exhalantibus, quas laxas nupera inflammatio fecit, humor novus effuſus, partes, quos nuperrime occupabat eductus, brevi oppleret.

CONSILIUM TERTIUM.

CXVI. *Hydrargyrus* ——, quippe qui duritias emolliendi potentiâ aliis medicamentis praepossit, efficacissimum remedium est, quo discutiantur tubercula, quae in cerebris eorum hydrocephalo acuto laborantium oriuntur. Verùm confitendum tamen est, si haec jam multùm induruerunt, nulla, quantùm scimus, medicamenta esse, quibus possint emolliri.

PROPHYLAXIS.

CXVII. Tripartita (LXXXIX.) curatione, pro nostra facultate, absolutâ, antequam huic opusculo finem imponamus, haud alienum erit superdicere, morbum, de quo disputavimus, vitare, quàm curare, ut facilius, sic satius esse. Quoties itaque est, quamobrem vereamur ne accedat, oportet arcere conemur praecipiendo opportunis, ut omnia sedulo vitent, quibus in cerebrum sanguis nimiopere impellitur; ut sint parci in victu, modici in exercitatione; ut alvum, si dura, lenioribus quibusdam catharticis subinde emolliant; et, ante omnia, ut in cervice *fonticulum* habeant, neque permittant ut priùs sanetur, quàm puerilis aetas praeteriverit.

FINIS.

ERRATA.

Page 3. l. 13. *pro* Ocufve, *lege*, Ociufve.

4. l. 24. *pro* his Similbufque, *lege*, Similibus.

* † pro, *Med. Obſerv. et Inquir.* lege, *Medic. Obſerv. and Inquir.*

‡ pro, *Baldingeri: Syllogie*, lege, *Baldingeri Sylloge.*

7. * Pro *Quim*, lege, *Quin.*

10. l. 4. *pro* vatura, *lege*, natura.

12. l. 15. *pro* cnm, *lege*, cum.

l. 16. *pro* coutracturas, *lege*, contracturas.

15. l. 2. pro *hydatiotes*, lege, *Hydatides.*

l. 15. pro *Thatamos*, lege, *thalamos.*

l. 16. *pro* hychocephalo, *lege*, hydrocephalo.

17. l. 15. *pro* qnoque, *lege*, quoque.

18. l. 14. *pro* Virtutibns, *lege*, Virtutibus.

24. l. 20. *dele* hand.

40. l. 19. *pro* qnidam, *lege*, quidam.

